

Warszawa, dnia 8 lipca 2016 r.

Poz. 995

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 6 lipca 2016 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich

Na podstawie art. 95 § 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382 oraz z 2015 r. poz. 1418 i 1707) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1054 oraz z 2015 r. poz. 1809) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) wydarzeniu nadzwyczajnym – należy przez to rozumieć:

- a) bunt wychowanków,
- b) ucieczkę wychowanka z terenu zakładu lub schroniska,
- c) ucieczkę zbiorową (min. 2 wychowanków) z terenu zakładu lub schroniska,
- d) ucieczkę wychowanka spoza zakładu lub schroniska,
- e) ucieczkę zbiorową (min. 2 wychowanków) spoza zakładu lub schroniska,
- f) pobicie wychowanka,
- g) pobicie pracownika zakładu lub schroniska lub innej osoby przez wychowanka,
- h) bójkę z udziałem wychowanka,
- i) pożar, katastrofę lub klęskę żywiołową,
- j) zamach terrorystyczny lub napaść na placówkę,
- k) groźne zakłócenie bezpieczeństwa lub porządku w zakładzie lub schronisku,
- l) autoagresję wychowanka powodującą konieczność hospitalizacji lub udzielenia specjalistycznej pomocy medycznej,
- m) samobójstwo wychowanka albo usiłowanie jego dokonania,
- n) śmierć wychowanka,
- o) śmierć pracownika lub innej osoby na terenie zakładu lub schroniska,
- p) użycie przez wychowanka substancji psychoaktywnej,
- r) zgwałcenie wychowanka lub inny czyn noszący znamiona przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności z udziałem wychowanka,
- s) znęcanie się nad wychowankiem,
- t) chorobę nieletnich na jednakową jednostkę chorobową, jeżeli jednocześnie choruje co najmniej 10 osób,
- u) podejrzenie popełnienia przez pracownika, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, czynu noszącego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu,
- w) odmowę przyjmowania posiłków przez nieletniego, jeżeli trwa dłużej niż 24 godziny,
- y) inne zdarzenia, które spowodowały zagrożenie lub naruszenie bezpieczeństwa zakładu lub schroniska, zagrożenie dla zdrowia lub życia nieletniego lub pracownika zakładu lub schroniska lub naruszenie prawa przez wychowanka ścigane z urzędu albo stan, w którym istnieje takie zagrożenie;”;

- 2) w § 3 uchyla się pkt 4;
- 3) w § 4 w ust. 1 uchyla się pkt 1 i 2;
- 4) w § 6:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zakłady resocjalizacyjne zamknięte są przeznaczone dla wychowanków, których postawa lub zachowanie podczas pobytu w zakładzie innego rodzaju przemawiają za umieszczeniem w zakładzie zamkniętym, lub którzy co najmniej dwukrotnie uciekali z zakładów resocjalizacyjnych innego rodzaju lub schroniska.”;
  - b) uchyla się ust. 3;
- 5) w § 7 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W zakładach, o których mowa w ust. 1, mogą być umieszczeni, na zasadach określonych w art. 85 albo art. 91 § 2 ustawy, wychowankowie, którzy ukończyli 16 lat, a w wyjątkowych przypadkach – lat 15, i u których stwierdzono zaburzenia lub dysfunkcje wymagające wzmożonej pracy wychowawczej i terapeutycznej.

3. W zakładach, o których mowa w ust. 1, praca resocjalizacyjna w warunkach wzmożonego nadzoru wychowawczego polega w szczególności na:

  - 1) zaplanowaniu indywidualnych oddziaływań wychowawczych, w tym zajęć edukacyjnych, korekcyjnych i terapeutycznych, z możliwością czasowego ograniczenia kontaktów z grupą wychowawczą;
  - 2) określeniu porządku dla poszczególnych grup wychowawczych, oddziałów szkolnych, grup warsztatowych oraz możliwości czasowego ograniczenia kontaktów z innymi wychowankami.”;
- 6) po § 7 dodaje się § 7¹ w brzmieniu:

„§ 7¹. Nieletnich, którzy:

  - 1) przebywali w aresztach śledczych lub zakładach karnych,
  - 2) dopuścili się czynu karalnego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 3 lub 4, art. 223 § 2, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. poz. 553, z późn. zm.¹⁾)

– umieszcza się w zakładach resocjalizacyjnych półotwartych, zamkniętych, o wzmożonym nadzorze wychowawczym, zakładach resocjalizacyjno-rewalidacyjnych lub zakładach resocjalizacyjno-terapeutycznych, chyba że szczególne względy resocjalizacyjne, ich postawa, zachowanie lub wskazania zespołu diagnostycznego, zespołu diagnostyczno-korekcyjnego albo opiniodawczego zespołu sądowych specjalistów przemawiają za umieszczeniem ich w zakładzie resocjalizacyjnym otwartym.”;
- 7) w § 8 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Zakłady resocjalizacyjno-rewalidacyjne są przeznaczone dla nieletnich z niepełnosprawnością intelektualną.

2. W zakładach, o których mowa w ust. 1, pracę resocjalizacyjną prowadzi się na terenie zakładu lub poza zakładem, z zastosowaniem środków, form, metod wychowania i nauczania przewidzianych dla młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną.”;
- 8) w § 9 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Zakłady resocjalizacyjno-terapeutyczne są przeznaczone dla nieletnich:

  - 1) z zaburzeniami rozwoju osobowości na tle organicznego uszkodzenia centralnego układu nerwowego;
  - 2) z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi;
  - 3) z zaburzeniami zachowania wymagającymi stałej opieki psychiatrycznej;
  - 4) uzależnionych od środków psychoaktywnych.

2. W zakładach, o których mowa w ust. 1, pracę resocjalizacyjną prowadzi się ze szczególnym uwzględnieniem zajęć terapeutyczno-korekcyjnych.”;

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 840, z 1999 r. poz. 729 i 931, z 2000 r. poz. 548, 1027 i 1216, z 2001 r. poz. 1071, z 2003 r. poz. 1061, 1142, 1750, 1935 i 2255, z 2004 r. poz. 219, 626, 889 i 2426, z 2005 r. poz. 732, 757, 1109, 1363, 1479 i 1493, z 2006 r. poz. 1409, 1592 i 1648, z 2007 r. poz. 589, 850, 859 i 1378, z 2008 r. poz. 560, 782, 1056, 1080 i 1344, z 2009 r. poz. 504, 533, 1317, 1323, 1474, 1540 i 1589, z 2010 r. poz. 46, 227, 229, 625, 626, 842, 857, 1018, 1021, 1228, 1474 i 1602, z 2011 r. poz. 78, 130, 202, 245, 381, 549, 678, 767, 964, 1135, 1280, 1381 i 1431, z 2012 r. poz. 611, z 2013 r. poz. 849, 905, 1036 i 1247, z 2014 r. poz. 538, z 2015 r. poz. 396, 541, 1549, 1707 i 1855 oraz z 2016 r. poz. 189, 428, 437, 862 i 904.

- 9) uchyla się § 9¹;
- 10) w § 12:
- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1. W zakładzie prowadzi się działalność resocjalizacyjną na podstawie rocznego planu pracy.
2. Plan, o którym mowa w ust. 1, opracowuje dyrektor zakładu przy współpracy z nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze w zakładzie.”;
- b) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „W planie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się.”;
- 11) w § 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Arkusz organizacji pracy zakładu opracowuje dyrektor zakładu przy współpracy z nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze w zakładzie i przedkłada do zatwierdzenia Ministrowi Sprawiedliwości w terminie do dnia 31 maja każdego roku.”;
- 12) w § 14 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Dyrektor zakładu przedstawia regulamin zakładu do zatwierdzenia Ministrowi Sprawiedliwości.”;
- 13) w § 15 w ust. 1:
- a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) szkoła albo szkoły i warsztaty szkolne.”;
- b) uchyla się pkt 3;
- 14) w § 16 w ust. 1:
- a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) pracowników administracyjnych i obsługi.”;
- b) w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
- „4) pracowników ochrony.”;
- 15) w § 18 w ust. 1:
- a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) w okresie trzech lat poprzedzających powierzenie stanowiska dyrektora zakładu uzyskał co najmniej dobrą ocenę pracy lub pozytywną ocenę dorobku zawodowego.”;
- b) pkt 9 otrzymuje brzmienie:
- „9) w okresie pięciu lat poprzedzających powierzenie stanowiska dyrektora zakładu nie został odwołany przez organ prowadzący lub nie został skutecznie odwołany na podstawie art. 70 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.²⁾) ze stanowiska dyrektora zakładu, schroniska albo szkoły lub placówki, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 oraz z 2016 r. poz. 35, 64, 195 i 668), albo dyrektora placówki lub ośrodka, o których mowa w art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575), chyba że odwołanie nastąpiło w wyniku przekształceń organizacyjnych lub likwidacji poprzedniego miejsca pracy albo złożenia przez kandydata rezygnacji ze stanowiska.”;
- 16) w § 18¹ pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) w okresie trzech lat poprzedzających powołanie na stanowisko dyrektora zakładu uzyskała pozytywną ocenę pracy na uczelni.”;
- 17) uchyla się § 19;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 1662, z 2015 r. poz. 1066, 1220, 1224, 1240, 1268 i 1735 oraz z 2016 r. poz. 868, 910 i 960.

18) § 20 i § 20¹ otrzymują brzmienie:

„§ 20. 1. Minister Sprawiedliwości, na wniosek dyrektora komórki organizacyjnej Ministerstwa Sprawiedliwości prowadzącej sprawę z zakresu sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru nad zakładami:

- 1) powierza stanowisko dyrektora zakładu osobie, o której mowa w § 18 ust. 1 albo ust. 2, na czas nieokreślony w formie aktu wewnętrznego o charakterze organizacyjnym, do którego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 i 868);
- 2) powołuje, na podstawie art. 68 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, na stanowisko dyrektora zakładu osobę, o której mowa w § 18¹ albo w § 18², na czas nieokreślony.

2. Czynności z zakresu prawa pracy wobec dyrektora zakładu wykonuje Minister Sprawiedliwości za pośrednictwem komórek organizacyjnych Ministerstwa Sprawiedliwości.

§ 20¹. 1. Minister Sprawiedliwości może w każdym czasie odwołać dyrektora zakładu, o którym mowa w § 20 ust. 1 pkt 1, w razie stwierdzenia:

- 1) zaniedbań w zakresie realizacji zadań zakładu;
- 2) uchybień w wykonywaniu obowiązków służbowych, w szczególności nierealizowania zadań wyznaczonych przez Ministra Sprawiedliwości.

2. Minister Sprawiedliwości odwołuje dyrektora zakładu, o którym mowa w § 20 ust. 1 pkt 1, w razie:

- 1) złożenia przez dyrektora rezygnacji ze stanowiska, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem;
- 2) ustalenia negatywnej oceny pracy;
- 3) zawieszenia, o którym mowa w § 20², trwającego nieprzerwanie co najmniej 6 miesięcy;
- 4) utraty wymagań niezbędnych do zajmowania stanowiska dyrektora zakładu.

3. Minister Sprawiedliwości, w przypadku odwołania dyrektora zakładu, przed powołaniem na stanowisko nowego dyrektora lub przed powierzeniem stanowiska nowemu dyrektorowi, powierza pełnienie obowiązków dyrektora zakładu wyznaczonej przez siebie osobie:

- 1) nauczycielowi posiadającemu kwalifikacje, o których mowa w § 17, § 18, § 20 ust. 3 lub § 22 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1264),
- 2) wizytatorowi, starszemu wizytatorowi lub głównemu wizytatorowi wykonującemu zadania nadzoru pedagogicznego Ministra Sprawiedliwości nad zakładami,
- 3) posiadającej kwalifikacje do zajmowania stanowiska dyrektora zakładu, o których mowa w § 18¹ albo w § 18² – na czas określony, jednak nie dłużej niż na 6 miesięcy.”;

19) w § 20²:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zaniedbań w realizacji zadań zakładu – na czas prowadzonego w tym zakresie przez organ nadzoru zwierzchniego postępowania wyjaśniającego.”;

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Minister Sprawiedliwości, w przypadku zawieszenia dyrektora zakładu, powierza pełnienie obowiązków dyrektora zakładu wyznaczonej przez siebie osobie:

- 1) nauczycielowi posiadającemu kwalifikacje, o których mowa w § 17, § 18, § 20 ust. 3 lub § 22 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli,
- 2) wizytatorowi, starszemu wizytatorowi lub głównemu wizytatorowi wykonującemu zadania nadzoru pedagogicznego Ministra Sprawiedliwości nad zakładami,
- 3) posiadającej kwalifikacje do zajmowania stanowiska dyrektora zakładu, o których mowa w § 18¹ albo w § 18²

– na czas określony, jednak nie dłużej niż na 6 miesięcy.

3. Postępowanie wyjaśniające jest wszczynane na podstawie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości, w przypadku ujawnienia okoliczności uprawdopodobniających istnienie przesłanek, o których mowa w ust. 1. Postępowanie wyjaśniające może trwać nie dłużej niż 30 dni od dnia zakończenia związanej z nim kontroli lub lustracji.”;

- 20) w § 21 w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) prowadzi nabór kandydatów na pracowników uwzględniający kompetencje i umiejętność postępowania z nieletnimi oraz osobistą przydatność do pracy;”;
- 21) w § 23:
a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) roczny plan pracy;”;
b) uchyla się pkt 7;
- 22) w § 25 w ust. 1 uchyla się pkt 4;
- 23) w § 26 w ust. 2 pkt 11 otrzymuje brzmienie:
„11) księga ewidencji wydarzeń nadzwyczajnych;”;
- 24) uchyla się rozdział 2a;
- 25) w § 32:
a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) szkoła albo szkoły i warsztaty szkolne;”;
b) uchyla się pkt 3;
- 26) w § 33:
a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) roczny plan pracy;”;
b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) wnioski dyrektora o przyznanie nauczycielom nagród, odznaczeń i innych wyróżnień.”;
- 27) § 34 otrzymuje brzmienie:
„§ 34. Do organizacji schronisk przepisy § 10, § 11, § 13, § 14, § 15 ust. 2, § 16–22 i § 24–26 stosuje się odpowiednio.”;
- 28) w § 35 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) opinię o nieletnim opracowaną w opiniodawczym zespole sądowych specjalistów, w schronisku dla nieletnich lub innej specjalistycznej placówce;”;
- 29) w § 38 uchyla się ust. 2;
- 30) § 39 otrzymuje brzmienie:
„§ 39. 1. Przeniesienie wychowanka do innego zakładu może nastąpić ze względów wychowawczych lub organizacyjnych na wniosek sądu rodzinnego, dyrektora zakładu, wychowanka lub jego rodziców (opiekunów), skierowany do Ministerstwa Sprawiedliwości.
2. Do wniosku o przeniesienie wychowanka do innego zakładu dyrektor zakładu dołącza aktualną opinię psychologiczno-pedagogiczną.
3. Przeniesienie wychowanka do innego zakładu na wniosek dyrektora zakładu, wychowanka lub jego rodziców (opiekunów) wymaga zgody Ministerstwa Sprawiedliwości.
4. Przed przeniesieniem wychowanka do zakładu o wzmożonym nadzorze wychowawczym sąd rodzinny zasięga opinii Ministerstwa Sprawiedliwości.
5. Przeniesienie wychowanka do innego zakładu, w przypadkach, o których mowa w art. 85 § 2 ustawy, następuje na podstawie postanowienia sądu rodzinnego.”;
- 31) w § 40 uchyla się ust. 2;
- 32) w § 41 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. W przypadku niedoprowadzenia nieletniego do zakładu w ciągu 3 miesięcy od daty skierowania lub przeniesienia, dyrektor zakładu odsyła dokumentację nieletniego sądowi rodzinnemu.”;

33) w § 44:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Umieszczenie nieletniego w izbie przejściowej może nastąpić, na okres nie dłuższy niż 14 dni, w celu:

- 1) przeprowadzenia rozmowy wstępnej;
- 2) poddania go wstępnym badaniom lekarskim i zabiegom higieniczno-sanitarnym;
- 3) poddania go badaniom osobopoznawczym.”

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Izbą przejściową w zakładzie jest wyodrębnione pomieszczenie urządzone w sposób odpowiadający warunkom pomieszczenia mieszkalnego, pozostające pod stałym nadzorem, które powinno posiadać urządzenia pozwalające monitorować w nim pobyt nieletniego.”;

34) § 47 otrzymuje brzmienie:

„§ 47. W przypadku wydania orzeczenia o umieszczeniu nieletniego w schronisku Ministerstwo Sprawiedliwości niezwłocznie na pisemny wniosek sędziego wskazuje schronisko, w którym nieletni ma zostać umieszczony.”;

35) w § 51 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Po przyjęciu do schroniska nieletniego umieszcza się w izbie przejściowej, na okres nie dłuższy niż 14 dni, w celu:

- 1) przeprowadzenia rozmowy wstępnej i sporządzenia podstawowej informacji o nieletnim;
- 2) poddania go wstępnym badaniom lekarskim i zabiegom higieniczno-sanitarnym;
- 3) poddania go badaniom osobopoznawczym.

2. Rozmowę, o której mowa w ust. 1 pkt 1, przeprowadza psycholog lub pedagog.”;

36) w § 52 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przeniesienie nieletniego, którego zachowanie zagraża bezpieczeństwu schroniska zwykłego, do schroniska interwencyjnego może nastąpić na uzasadniony wniosek dyrektora schroniska zwykłego do sądu, który orzekł o umieszczeniu w tym schronisku.”;

37) w § 53 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przeniesienie nieletniego do innego schroniska może nastąpić za zgodą sędziego prowadzącego postępowanie, jeżeli wymagają tego względy wychowawcze lub organizacyjne, w szczególności jeśli usprawniłoby to postępowanie w sprawie nieletniego.”;

38) w § 57 w ust. 1:

a) pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) opiekę i pomoc psychologiczno-pedagogiczną;”

b) w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) co najmniej godzinny pobyt w ciągu doby na świeżym powietrzu, o ile warunki atmosferyczne na to pozwalają.”;

39) w § 59:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W zakładzie prowadzi się proces resocjalizacji wychowanka w oparciu o indywidualną diagnozę i indywidualny plan resocjalizacji, opracowany przez pedagoga i psychologa z udziałem wychowanka i innych pracowników zakładu.”

b) uchyla się ust. 2,

c) w ust. 3:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) rodzaje i formy oddziaływań resocjalizacyjnych i terapeutycznych, do których wychowanek zostanie włączony, z podaniem przewidywanego czasu ich trwania;”

- w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) pobyt w hostelu od 3 do 6 miesięcy przed zwolnieniem z zakładu lub warunkowym zwolnieniem z zakładu.”;

d) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. W przypadku gdy wychowanek odmawia współdziałania w opracowaniu indywidualnego planu resocjalizacji, plan ten opracowuje pedagog i psycholog z udziałem innych pracowników zakładu.

5. Indywidualny plan resocjalizacji modyfikuje się wraz z przebiegiem procesu resocjalizacji wychowanka, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.”;

40) § 60 otrzymuje brzmienie:

„§ 60. Zakład informuje rodziców (opiekunów) co najmniej dwa razy w roku o postępach w resocjalizacji wychowanka.”;

41) w § 61 uchyla się pkt 11;

42) w § 62 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wychowanek otrzymuje na własne wydatki kieszonkowe, wypłacane ze środków finansowych przeznaczonych na utrzymanie zakładu. Przepis § 63 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;

43) w § 68:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 7,

b) w ust. 3 uchyla się pkt 7,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W zakładach zamkniętych i o wzmożonym nadzorze wychowawczym wymiar pierwszego urlopu nie może być dłuższy niż 7 dni.”;

44) § 75 otrzymuje brzmienie:

„§ 75. Dyrektor zakładu, ze względu na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa wychowanka lub innych osób, może zwrócić się z wnioskiem do sędziego rodzinnego sprawującego nadzór nad zakładem o wydanie nakazu doprowadzenia wychowanka przez Policję na specjalistyczne badania lekarskie lub leczenie szpitalne, w szczególności wychowanka, który dopuścił się czynu zabronionego, określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 3 lub 4, art. 223 § 2, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.”;

45) § 77 otrzymuje brzmienie:

„§ 77. Dyrektor zakładu zawiadamia niezwłocznie:

1) Ministerstwo Sprawiedliwości – o wydarzeniach nadzwyczajnych w zakładzie;

2) prezesa sądu okręgowego – w razie zaistnienia wydarzeń określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 września 2001 r. w sprawie zakresu i trybu współdziałania zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich z Policją w wypadku zagrożenia bezpieczeństwa tych placówek (Dz. U. poz. 1205);

3) sąd rodzinny – o samowolnym przedłużeniu przez wychowanka pobytu poza zakładem.”;

46) § 79 otrzymuje brzmienie:

„§ 79. Przed umieszczeniem wychowanka na czas określony poza zakładem na podstawie art. 90 ustawy, dyrektor zakładu występuje do sądu rodzinnego o zlecenie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.”;

47) w § 80:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W celu przygotowania wychowanka do zwolnienia zakład, co najmniej 6 miesięcy przed zwolnieniem wychowanka, powinien.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przygotowanie wychowanka do zwolnienia z zakładu oraz warunkowego zwolnienia z zakładu może odbywać się w hostelu.”;

48) w § 81 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli zwalniany wychowanek nie posiada własnych pieniędzy i nie może uzyskać potrzebnej pomocy od rodziców (opiekunów) lub z innych źródeł, dyrektor zakładu może udzielić mu pomocy finansowej lub materialnej w kwocie do wysokości kwoty bazowej.”;

49) w § 83 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Opinię sporządza się w terminie nie dłuższym niż do 6 tygodni od przyjęcia wychowanka. Opinia zawiera datę i podpisy osób biorących udział w jej wydaniu oraz dyrektora schroniska.”;

50) w § 84 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W procesie resocjalizacji uwzględnia się udzielanie nieletniemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, terapeutycznej i psychiatrycznej oraz udzielanie rodzinie nieletniego pomocy psychologiczno-pedagogicznej, o której mowa w § 12 ust. 3.”;

51) § 97 otrzymuje brzmienie:

„§ 97. Dyrektor schroniska zawiadamia niezwłocznie:

- 1) Ministerstwo Sprawiedliwości – o wydarzeniach nadzwyczajnych w schronisku;
- 2) prezesa sądu okręgowego – w razie zaistnienia wydarzeń określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 września 2001 r. w sprawie zakresu i trybu współdziałania zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich z Policją w wypadku zagrożenia bezpieczeństwa tych placówek;
- 3) organ, do dyspozycji którego nieletni pozostaje – o samowolnym przedłużeniu przez nieletniego pobytu poza schroniskiem.”;

52) w § 100 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ocenie stanu i warunków działalności zakładów i schronisk;”;

53) w § 101:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wizytacje, o których mowa w ust. 1 pkt 7, przeprowadza się nie rzadziej niż jeden raz w okresie pięcioletnim; o terminie i zakresie wizytacji zawiadamia się dyrektora zakładu lub schroniska na 30 dni przed terminem jej rozpoczęcia.”;

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 3, wraz z zaleceniami przedstawia się Ministrowi Sprawiedliwości i dyrektorowi zakładu lub schroniska, w terminie 21 dni roboczych od zakończenia wizytacji lub lustracji.

5. Dyrektor zakładu i schroniska może, w terminie 14 dni od dnia przedstawienia sprawozdania, zgłaszać zastrzeżenia, uwagi lub wnioski do sprawozdania lub zaleceń pokontrolnych.”;

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Dyrektor zakładu lub schroniska niezwłocznie, po upływie terminu wyznaczonego do wykonania zaleceń pokontrolnych, składa Ministrowi Sprawiedliwości informację dotyczącą zakresu i sposobu ich wykonania.”;

54) w § 105 w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) obserwację zajęć oraz ocenę ich efektywności;”;

55) w § 105²:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pełny system ochrony stosuje się w resocjalizacyjnych zakładach zamkniętych, resocjalizacyjnych zakładach o wzmocnionym nadzorze wychowawczym oraz w interwencyjnych schroniskach dla nieletnich. Pełny system ochrony może być także stosowany w zwykłym schronisku dla nieletnich.”;

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) okna budynków i budowli, w których stale lub czasowo przebywają nieletni, wyposażone od zewnątrz w kraty lub inne zabezpieczenia techniczno-ochronne spełniające ich funkcje;”;

56) w § 105⁹ ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pracownicy w zakresie ochrony pełnią służbę w zmianach i podlegają bezpośrednio dyrektorowi zakładu lub schroniska.”;

- 57) skreśla się użyte w § 105¹⁰ w ust. 2, w § 105¹² w pkt 7, w § 105¹⁴ w pkt 7, w § 105¹⁶ w pkt 5, w § 105¹⁸ w pkt 5, w § 105²¹ w ust. 2, w § 105²² w pkt 3 i w § 105²³ w pkt 4, w różnym przypadku, wyrazy „lub wicedyrektora”;
- 58) w § 105¹¹ w ust. 3 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) współdziałanie z dyrektorem lub innymi wyznaczonymi pracownikami w celu zapobiegania wydarzeniom nadzwyczajnym;”;
- 59) w § 105¹⁵ pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:
„5) przeprowadzanie szczegółowych kontroli pomieszczeń izby przejściowej, izby izolacyjnej lub izby chorych przed umieszczeniem w nich nieletnich oraz po opuszczeniu tych pomieszczeń przez nieletnich;
6) odnotowywanie w książce zmiany faktu kontroli pobieżnej lub kontroli osobistej nieletniego przed umieszczeniem w izbie przejściowej lub izolacyjnej;”;
- 60) w § 105¹⁷ pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) przeprowadzanie kontroli pomieszczeń warsztatów szkolnych i szkoły w uzasadnionych przypadkach wynikających z regulaminu zakładu lub schroniska albo instrukcji ochronnej;”;
- 61) w § 105³⁷ w ust. 1 w pkt 1 lit. d otrzymuje brzmienie:
„d) kraty okienne, przesłony lub siatki mocnej konstrukcji montowane po zewnętrznej stronie okien;”;
- 62) w § 105⁴⁰ w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) zaistnieniu wydarzenia nadzwyczajnego.”;
- 63) w § 105⁴¹ ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Jeżeli w wyniku czynności profilaktycznych pracownik zauważy zachowania nieletnich zagrażające bezpieczeństwu zakładu lub schroniska, informuje o tym dyrektora zakładu lub schroniska.”;
- 64) w załączniku nr 2 do rozporządzenia:
a) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Akta osobowe wychowanka w zakładzie i schronisku składają się z dwóch części, które obejmują:
1) w części A – dokumenty związane z przyjęciem wychowanka do zakładu (schroniska): skierowanie, nakaz przyjęcia, orzeczenia sądu, potwierdzenia o zapoznaniu się nieletniego z prawami i obowiązkami oraz zasadami pobytu w zakładzie lub schronisku oraz dokumenty związane ze zwolnieniem wychowanka z zakładu (schroniska), a ponadto: korespondencję zewnętrzną zakładu (schroniska) w sprawach wychowanka oraz zatrzymaną na podstawie art. 66 § 3 ustawy, wnioski o udzielenie nagrody, wnioski o zastosowanie środka dyscyplinarnego, skargi i wnioski wychowanka kierowane do dyrektora zakładu;
2) w części B – dokumenty dotyczące procesu resocjalizacji wychowanka podczas pobytu w zakładzie (schronisku).”;
- b) § 9 otrzymuje brzmienie:
„§ 9. Księga ewidencji wydarzeń nadzwyczajnych zawiera imię i nazwisko wychowanka (nieletniego), datę i godzinę wydarzenia, rodzaj wydarzenia oraz miejsce jego wystąpienia, opis wydarzenia, pod czyją opieką przebywał wychowanek (nieletni). W przypadku ucieczki należy podać też datę i godzinę doprowadzenia (lub przybycia) nieletniego, informację, przez kogo został doprowadzony, oraz imię i nazwisko osoby przyjmującej.”;
- 65) uchyla się załączniki nr 3, 4 i 6 do rozporządzenia.

§ 2. Konkursy na stanowisko dyrektorów zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich ogłoszone i niezakończono przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia pozostawia się bez rozstrzygnięcia.

§ 3. 1. Dyrektorzy zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, którym powierzono stanowisko lub których powołano na stanowisko na podstawie przepisów dotychczasowych, sprawują te funkcje do czasu upływu kadencji.

2. W sprawach dyrektorów zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy rozporządzenia w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 10 lipca 2016 r.

Minister Sprawiedliwości: *Z. Ziobro*